

MAKÓI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajnal utca 13. szám.

Felelős szerkesztő:

Dr. KISS PÁL.

Főmunkatárs:

ESPERSIT JÁNOS.

Telefon szám: 63.

A város ügyei.

A mai közgyűlés.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Makó, jun. 13.

Makóváros képviselőtestülete ma tartotta élénk érdeklődés mellett június havi rendes közgyűlését. A nagy érdeklődés azoknak a fontos ügyeknek szült, amelyek ma szőnyegre kerültek. Ezek között is első helyet foglal el a temetőkhöz vezető utcák kövezésének a — botránja. Mert ez az ügy, melylyel különben lapunk más helyén foglalkozunk — kezdi magát botránnyá kinőni.

E mellett az interpellációk is zajossá tették a közgyűlési termet.

A többi ügyek elég simán mentek. Ugy, hogy bár az interpellációk és a kövezési ügy egész délután 11 óra utánig kihúzták az időt, mégis már 12 órára 30 ügygyel végzett a képviselőtestület.

A közgyűlést reggel 9 órakor nyitotta meg Dr. Galambos Ignác polgármester. Előadók voltak: Bán Zsigmond dr. főügyész, Gera Sámuel főjegyző, Gorcsa Péter tanácsjegyző, Pákh Kálmán gazdasági tanácsos, Galambos Zoltán segédmérnök és Hajdu János helyettes számvevő.

Az első interpelláció a Dr. Kiss Pálé volt. Azt kérdezte a polgármestertől, hogy van-e tudomása arról a falragaszról s annak a tartalmáról, mit a rendőrkapitány a most lefolyt választási mozgalmak alatt jónak látott kibocsátani és van-e tudomása arról, hogy ugyancsak a rendőrkapitány Nyéki József tanítót minden ok nélkül mint valami rendőri felügyelet alatt álló egyént megfigyelte s itt tartózkodásáról a tanfelügyelőnek jelentést tett. Ha van tudomása, kérdi az interpelláló, helyeseknek tartja-e a kapitány eljárását s szándékozik-e lépéseket tenni arra nézve, hogy a rendőrfő a jövőben hasonló eljárásokat ne kövessen?

A polgármester hosszan válaszol a kérdésekre. Előadja, hogy a rendőrkapitány a szabályhoz képest — közhírré tétele előtt — felmutatta neki a plakát szövegét. Ő azonban annak kibocsátását fölöslegesnek tartotta s ellemezte. A kapitány erre a főispánhoz fordult s ennek folytán a főispán rendelte el a plakát kinyomatását. Egyebként nincs tudomása arról, hogy a városi előjáróság bármely tagja is áthágta volna a pártatlanság iránt való köteleességét. A tanfelügyelő előtti jelentésre nézve a kapitányt igazoló jelentéstételre hívta fel, s a kapitány kijelentette, hogy ő nem

tett ilyen jelentést s Nyékit nem figyelgette meg.

Dr. Kiss Pál nem veszi tudomásul a polgármester választát, kéri interpellációjának a jövő közgyűlés elé való napirendre tűzését. A tárgyaláson majd alkalom lesz ennek az egész ügynek teljes magvilágosítására. Ezuttal csak azt jegyzi meg, hogy a rendőrkapitánynak a tanfelügyelő előtti jelentéstételét az e havi közigazgatási bizottsági ülésen maga a tanfelügyelő adta elő, illetve ismerte be.

A közgyűlés ilyen értelemben határoz, az interpellációt napirendre tűzi.

Dr. Dózsa Ferenc teszi meg ezután a lapunkban már közölt interpellációját.

Polgármester kéri, hogy mivel a kövezés ismeretes ügye ugyanis tárgysorozaton van, az interpellációra is annak tárgyalásánál adhassa meg a feleletet.

Interpelláló ehhez hozzájárul s a közgyűlés is ilyen értelemben határoz.

Nemes László azt kéri interpellációjában a polgármestertől, hogy mivel a legutóbbi vármegyei közgyűlés elhatározta a városi rendőrség létszámának az emelését, mit szán dekozik tenni a polgármester ezen határozattal szemben.

Dr. Galambos Ignác polgármester előadja, hogy a törvényhatóság határozata még nem érkezett le. Mielőtt leérkezik, azonban a képviselőt elő terjeszti, s a képviselőnek lesz módjában a felsőbb foku határozattal szemben állást foglalni. Neki, a polgármesternek ez nincsen módjában. Kéri a megyei határozat leérkezésének a bevárását.

Interpelláló és a közgyűlés a választ tudomásul veszi.

Ezután fogott a képviselőtestület a tárgysorozat elintézésébe. Az elintézésék jó részéről lapunk más helyén adunk tudósítást.

A közgyűlés több miniszteri és törvényhatósági határozatot tudomásul vett. Ezek közt fontosabb az a megyei határozat, mely a városnak a levágott líbak megadóztatását kimondó határozatát megsemmisítette, továbbá mely a képviselőtestületnek a makói önkéntes tűzoltó egyletnek évi 1000 Kval való segélyezése tárgyában hozott határozatát helybenhagyta.

Megfelebbezi a közgyűlés a megyének a Kossuth utca befásítása tárgyában hozott azon határozatát, mely a fásítást megfogyni rendeli.

A szegényemházaiak élelmezési ügye is szőnyegen volt. A képviselőt csak azon esetben adja oda Rankl Jánosnak az élelmezést, ha ez az 1910. jan. 1-től

mostanig esőleg kifizeti azt a különbözeti összeget, mely a Rankl féle 30 filléres vállalati ár és a Trajer Annának fizetett 50 filléres ár között van.

Kaszaperi pusztáján a város 5379 K. előirányzott összeggel magtárt épített. A Kossuth utcai ártézi kut furását pedig Csánky Imrének adja oda 3200 K. vállalati ár mellett, azonban csakis azon feltétel alatt, ha a vízjogi hatóság előbb a kut furását engedélyezi.

Még több számadást hagyott jóvá a közgyűlés, mely a déli 3 órai megszakitással délután 1/25-kor végett is ért.

A kövezési ügy.

Ki a hibás?

A „M. F. U.” tudósítójától.

Makó, június 13.

Szóvá tettük már azt a nagyfoku szabálytalanságot, mely a temetőkhöz vezető utcák kikövezési programjának a végre hajtása körül előfordultak.

Egész véletlen, hogy a mint a mai közgyűlésen is megállapítható volt, a szabálytalanságból anyagi károsodás nem érheti ugyan a várost, de ez a körülmény maga alig menti az eljárást, mert a mert a szabálytalanság csak megtörtént, nagy foku volt s belülről esetleg károsodás is érhetne volna a várost.

Különben, a mint egyik mai szónok meg is jegyezte, csodálatos, hogy a város anyagi ügyeinek vezetése általában nagyon rossz. Erre élénk világot vet éppen ez a mostani szabálytalanság, mely mindenestre megtorlást hív ki az ellen, a ki okozta.

Az egész tényállás az, hogy a képviselőt a temetőkhöz vezető utak kikövezését elhatározván, ajánlati versenyt tartott 22 ezer négyszögölnyi kocsit kikövezésére. Az utak kikövezései a tervezetben négy méter szélességben voltak megállapítva, míg a szerződést a vállalkozóval, a kisbeszélő gránitkőbánya részvénytársasággal ugyanezen utaknak már 5 méterszélességben összesen 22 ezer négyszögölnyben való kikövezésére állapították meg. A vállalkozó 22 ezer négyszögölny területet tartotta magát. Kolossy Jevő városi főmérnök azonban az utak szélességét 4 méterben mérte ki s ennek a kikövezésére állította be a vállalkozót. A vállalkozó a kijelölt utakat e 4 méter szélességekkel elvégezvén, kísült, hogy 7400 négyszögölnyrel kevesebbet kövezett ki, mint a mennyire a szerződés szövege. A fizetést

azonban négyszögölnyenként kapván, felszólította most a várost, hogy a hiányzó 7400 négyszögölny területet még akárhol is jelölje ki neki, mert különben kártérítési pert indít a város ellen.

Igy került ma közgyűlés elé az ügy. Körülbelül 6500 korona az az összeg, a mi megmaradt ugyan a 4 méteres ut folytán, de a melyet kártérítésül követel a vállalkozó.

Az állandó választmány azt javasolta, hogy a perbeszállás helyett fogadja el a képviselőtestület a vállalkozó ajánlatát s jelölje ki utcát a folytatólagos kikövezésre. A kikövezendő utca kijelölését a képviselőre bizza a választmány. Annak a kiderítése végett pedig, hogy az egész ügyben ki a hibás, bizottság kiküldetését javasolja. Ennek kapcsán — Dr. — Dózsa Ferenc interpellációjára való válaszként előadja Dr. Galambos Ignác polgármester, hogy ő mindjárt a 4 méteres szélesség kijelölésekre felhívta a főmérnököt, a ki most Budapesten van vizsgálni, hogy 5 méter szélességet jelöljön ki. A főmérnök azonban megtagadta az engedelmességet. Ezért el is rendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot. Elmondja azután az ügy történetét.

Dr. Dózsa Ferenc nem veszi tudomásul a polgármester választát. Nagy mérvű szabálytalanságokat lát, amelyekhez most bűnbakul a főmérnököt akarják odaállítani, holott — mondja a szónok — nem az a hibás, hanem sokkal inkább a polgármester és a főügyész. Ezek ellen kell szerezte fegyelmit rendelni. Egyik nagy szabálytalanság volt az is, hogy a tervezetet a vállalkozóval alá sem írták s a tervezet éppen ellentéte a szerződésnek. Az is főhiba, hogy a szerződésbe nem vették be, hogy a vállalkozónál a közszállítási szabályok is kötelezők lesznek a vállalkozóra. Kolossy ellen beszűntetni kéri a fegyelmit.

Dr. Dallos Sándor Dózsa Ferenc szavaira relettál, a melyeket sem elfogulatlanoknak se tárgyilagosságnak nem tart. Mielőtt fegyelmi rendeltetnék, meg kell hallgatni a kiküldendő bizottságot.

Dr. Galambos Ignác szóval ezután fel. Mindig lelkiismeretesen kezelte a város ügyeit, most is nyugodtan néz bármilyen vizsgálat elé is. Majd az ügyet adja elő újra.

Dr. Bán Zsigmond főügyész is viseli — ugymond — a felelősséget ez ügyben való eljárásért is, mert tudja, hogy ebből tisztán fog kikerülni. Akkor talán dicséretet kap majd dr. Dózsa Ferencről is, a ki pedig mindig azt igyekszik támogatni, a ki fegyelmit érdemel. A főmérnökre

senki sem akar semmit se rákenni. De állítja, hogy itt végzetes hibát követett el. Különben nem csodálja, mert már sokszor megmondotta, hogy olyan képesség mellett, mint a főmérnöké, a város még végzetesebb hibáknak is lehet kitéve. — A tervezetnek aláírását és a szerződésből a közszállítási szabályokra való hivatkozásnak a kihagyását nem tartja hibának.

Dr. Dózsa Ferenc személyes megtámadtatás címén szól újra.

Dr. Dózsa Imre: Minden városi vállalatnál ilyen az eset. A képviselőtestület egyáltalán nem lehet megalégedve a város anyagi ügyeinek a vezetésével. A mostani ügyet teljes nyugalommal s tárgyilagossággal kell megvizsgálni.

Többen szólottak még a tárgyhöz, mely után az állandó választmány határozatát elfogadták. Utcat azonban a kikövezésre csak a jövő közgyűlésen jelölnek ki. A bizottságot *Dr. Dózsa Sámuel* elnöklete alatt kiküldötték annak a kiderítésére, ki hát a hibás.

Hirek.

— A tisztviselők államsegélye.

Már a múlt évben foglalkozott a városi képviselőtestület a 20 ezerkor államsegélynek a felosztásával, mit a tisztviselők fizetésének a kiegészítésére az 1909 évre esőleg utalványozott a kormány. A képviselőtestület munkálata még az *Andrássy Gyula* gróf volt miniszter rendeletének a figyelembevételével történt a lehetőséghez képest való igazságosan. *Andrássy* helyébe azonban *Khuen-Héderváry* ült, a ki a felosztást nem hagyta jóvá, hanem egészen új rendeletet adott ki az egész országra szóló érvénnyel e segélyösszegek mikénti felosztására nézve. A rendeletnek a városi számvéve felelt meg, ez végezte most a felosztást, a polgármester meg felülvizsgálta. Ez az újabb felosztás került ma a városi közgyűlés elé, mely azt azzal a kikészítéssel, hogy a városi végrehajtóknak is kell juttatni a segélyből, elfogadta a javaslatot. Sőt azt is kimondta, hogy e határozat csak birtokon kívül feltehető, ami azt teszi, hogy ha fellebbezik is, azonnal végrehajtják. Ha azonban esetleg való fellebbezések folytán a felsőbb hatóság valamelyik tisztviselőnek kevesebbet juttatna, ennek a jövő fizetéséből majd levonják s visszatartják a többlet összeget.

— **A városi jégbeszerzés.** Makóváros tanácsa, mint ismeretes. 7047 korona kiadással szerezte be a város jég szükségletét. A tanácsnak ezt az intézkedését a városi képviselőtestülete mai közgyűlésén tudomásul vette.

— **Darabont költség.** Az öt év előtti darabontulás idején a nép általános felháborodása miatt puszkával s szuronyal igyekeztek megfélemezni a kuruc magyar nemzetet. Az ország minden valamire való önérvényes városába csendőrséget s katonaságot telepítettek, hogy ezeknek a segítségével beiktathassák az egyes császári megyefőnököket s végezhessek a nép kárára a darabont közigazgatást. A mint tudjuk, Makót is ostromállapot alá vették. Hónapo-

kon át megerősített csendőrséget s nagy csapat katonaság toborzott városunkban. Csendőrség s katonaság csakis akkor vonult ki falaink közül, a mikor a királyllyal megegyezett a koalíció, a mikor aztán magok a darabontok is máról—holnapra úgy eltűntek, mintha sohse lettek volna. A fegyveres erő akkori itt tartása fejében 1055 K 22 fillért szedett be a kormány Makó városától, a mi igazán sérelmes volt s a mi ellen éppen e miatt felterjesztéssel is élt a városi képviselőtestület. A felterjesztésnek csak a múlt évben lett meg a sikere. Vissza utalványozták a város pénztárába az 1055 K 20 fillér darabontköltséget. Ma került az erről szóló belügyminiszteri leirat a képviselőtestület elé. Természetesen örvendetesen tudomásul vették.

— **A községi takarékpénztár.** A városi képviselőtestület elhatározta, hogy Makón felállítja a községi takarékpénztárt. Sőt már az alapszabályokat is elkészítette. Mindezt jóváhagyás végett de meg fellebbezések folytán is felterjesztette a törvényhatósághoz, mely formai okokból feloldotta a város határozatát s új eljárást rendelt. A mai közgyűlés megállapította, hogy ebbeli határozatát a formai eljárás helyes betartásával hozta meg. Ezért elhatározta, hogy ezen előbbi határozatának a jóváhagyása végett megfellebbezi a törvényhatóság feloldó határozatát.

— **Elutasított kérelem.** *Bakos Ferenc* volt városi főjegyző özvegye: *Vitályos Róza* férjének temetési költsége címén 495 korona 28 fillért kért Makóváros képviselőtestületétől. Ezt a kérelmet mai közgyűlésen tárgyalta a városi képviselőtestület, de ennek helyt nem adott. Hasonlóképpen elutasította a közgyűlés *Halász Károly* volt becsútt kegydíj iránt betervezett kérelmével.

— **Se puska, se ünnep.** *Rákossy Gyula* rendőrkapitány azt mondta, hogy új puska kellene a rendőreinek. Azután meg azt is mondta, hogy az ünnepnapokra eső heti piacainkat hétköznapokra kellene áttenni. Nemcsak mondta, hanem ilyen értelemben előterjesztéseket is tett a képviselőtestület elé. Ez azonban szépen elutasította mindkét előterjesztést. A kapitány ebbe nem nyugodott bele. Fellebbezett. A vásároknak nézve azt határozta e fellebbezés folytán a törvényhatóság, hogy jól határozott a város. A puskát azonban a megyeiek is kívánatosnak tartják s visszaküldték az iratokat azzal, hogy jobban fontolja meg a képviselőtestület a kérdést. A mivel tulajdonképpen azt akarta mondani, hogy csak meg kell rendelni azokat az új gyilkos szerszámokat. A képviselőtestület ma meg is fontolta s kimondta, hogy — fentartja előbbi határozatát. Vagyis csak nem ad a kapitánynak puskát.

— **A sertésvásár ügye.** A miniszter most újra engedélyezte a sertésvásárok tartását egészen 1910 — október 1 ig. A képviselőtestület mai közgyűlésében tudomásul vette ezt a kegyes jó akaratot, a melyet különben már az előző kormányok, a koalíciók épp úgy mint a még régebbiek is tanúsítottak volt velünk szemben. Pedig ezt mint nagyon is nagy vívmányt jelentették sok pár héttel ezelőtt a mungó—körtések, természetesen, mint most

még inkább látszik, tisztára — kortesfogásból. Hiszen volt már engedélyezve egyszer-egyszer a mostani három és fél hónapnál hosszabb időkre is — De hát ezt is tudomásul vette ma a városi képviselőtestület. Sőt saját kezdeményezésére tovább is ment egy lépéssel. *Lakatos Pál* elnöklete alatt bizottságot küldött ki annak a megvizsgálására, hogy vajon helyes alapja van-e a város ezen örökös szerződés alatt való tartásának. Mert ilyen állapot, az bizonyos, az egész országban nincs. A bizottság a jövő közgyűlésre tartozik jelentést tenni.

— **A halottkém díja.** A múlt évben a törvény rendelkezéséhez képest képviselőtestületünk egészségügyi szabályrendeletet alkotott. Ebben nem állapított meg a halottkém részére kémlési díjat. Addig egy egy halott után 60 fillért kapott. Meg is fellebbezte a városi határozatot s az eddigi 60 fillér helyett 1 koronát kért. A törvényhatósági bizottság ezt meg is állapította, a városi közgyűlés ma tudomásul vette ezt a megállapítást.

— **Blaskovics Jánosné meghalt.** A vármegye egyik legelőkelőbb földes urát: *Blaskovich István* és családját súlyos gyász érte tegnap a nemcsak vármegyeszerte, de országos köztiszteletnek örvendő *Blaskovich Istvánné*, született *Rónay Amália* urnő elhunyt alkalmából *Blaskovichné* mintaképe volt az igaz magyar urnőnek, kihez hasonló kevés van a magyar nagybirtokosok feleségei között. Az elhunyt urnő halála előkelő és nagy családott borított gyászba. Elhunytáról a gyászoló család a következő jelentést adta ki: ebeczki *Blaskovich István* úgy a saját, mint gyermekei *Gizella*, férjzett pogmanini báró *Podmanický Béláné* férje és gyermekei, *Jolán* özvegy *baráti Huszár Béláné*, férje és gyermekei, *Aladár Margit* férjzett gyergyószentmiklósi *Kövérlajosné*, férje és gyermekei, *Erzsi* férjzett gyergyószentmiklósi *Kövérlajosné*, férje és gyermekei, *Ilona*, *Borca*, néhai zombori *Rónay Aladárné* gyermei, *Erneszt* és vejei monyorói *Urbán Elza* és gyermekei, nem különben a megboldogultnak testvérei zombori *Rónay Cili*, zombori *Rónay Vilma*, zombori *Rónay Ernő* és zombori *Rónay Jenő*, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti feledhetetlen szeretett feleségének, páratlan jó anyjuknak, nagyanyjuknak, testvérük és anyósuknak, ebeczki *Blaskovich Istvánné* született: zombori *Rónay Amáliának* 1910. június 12-én délután 1 órakor, életének 71-ik, boldog házasságának 52-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme e hó 14-én délután 4 órakor fog a róm. kath. vallás szertartása szerint Nagy-Királyhegyesen örök nyugalomra helyeztetni, az engesztelő gyászmeáldozat pedig e hó 15-én Csanád-Palotán a róm. kath. anyaszentegyházban fog az egek Urának bemutatni. Nagy-Királyhegyesen, 1910. június 12-én. Béke poraira!

— **Az izraeliták pünkösdeje.** Az izraeliták most tartják a pünkösdi ünnepét. Az ünnep ma vette kezdetét és holnap tart. A mai isteni tisztelet alkalmával *Kecskeméti Ármin* dr. főrabbi tartott hitszó- uoklatot.

— **Harmadik kéményseprő.** A multkoriban a városi közgyűlés odamódosította a városi kéményseprési szabályrendelet, hogy a kéményenként addig szedett 20 fillér seprési díj helyett 10 fillért állapított meg. Ezt a határozatot a kéményseprők megfellebbezték. A miniszter határozata a mai közgyűléshez érkezett le. E szerint a miniszter azt kívánja, hogy a város vagy tartsa meg a szabályzatban az addigi 20 fillért, vagy indokolja meg, hogy miért szállította azt le 10 fillérré. A közgyűlés fenntartotta ma előző határozatát s a miniszterhez megteszi alapos indokolását. Ez ügy tárgyalása kapcsán *Lakatos Pál* képviselő azt az indítványt terjesztette elő, hogy küldjön ki a képviselőtestület egy bizottságot annak a megállapítására, nem volna-e szükséges városunkban egy harmadik kéményseprői körzetnek a létesítése is. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag magáévá tette s indítványozó elnöklete alatt kiküldte a bizottságot a kérdés tanulmányozására. A jövő havi közgyűlés már foglalkozik is a bizottságnak addigra beadandó javaslatával.

— **Halálozás.** Özvegy *Topcsy Lászlóné* ma reggel hosszas szenvedés után 81 éves korában elhunyt. Az elhunyt agg matróna várososszerte általános tiszteletnek örvendett és halála nagy családot és kiterjedt rokonságot borított gyászba. Az elhunytban *Topcsy László*, az ipartestület pénztárosa is édes anyját gyászolja. Temetése holnap, kedden délután 4 órakor lesz.

— **Jótekonyság.** A városi tanács előterjesztése alapján Makóváros képviselőtestülete mai közgyűlésén *Lakatos Teréznek* 2, *Kelemen Péternének*, *Halász Máriának* 4, *Úrge Istvánnak* 4, *Szabó Ferencné Forrai Annának* 5, *Köblös Juliánnának* 5, *Kiss Mihálynak* 5, *Tergulicza Jánosnak* 6 korona havi segélyt utalványozott s *Péntek István* a szegényemházba felvette.

— **A város új lakói.** Makóváros képviselőtestülete mai közgyűlésén kimondta, hogy a szabályzatban előírt felvételi díjak befizetése ellenében a városi polgárság kötelekébe vette fel *Istók Barnabás* dr., *Hubert Mihály* dr., *Ferkovics Mátyást*, *Éliás Gergelyt*, *Grünvald Adolfot*, *Pirinyi Lajost*, *Epstein Hermant*, *Gonda József* dr., *Gellér Árpádot*, *Zuber Gyulát* és *Nyiri Antalt*.

— **Részeg állapotban.** *Takács Jánost* ma délben a rendőrség a Kossuth-utcán egy árokból mély álomba merülve találta. Mikor nagy nehezen sikerült beléleket tenni, azt állította, hogy őt *Mari* András lökte ki a korcsmából és az árokból esett. A rendőrség mindkettő ellen megindította az eljárást.

— **Lökötés.** A jászberényi rendőrség ma átiratban értesítette Makóváros rendőrkapitányi hivatalát, hogy ott a napokban éjnek idején ismeretlen tettesek két darab pej lovat és kocsit elloptak. A tettest Makón is nyomozzák.

— **Szerencsétlenség.** *Szederkó János* béres tegnap egy fáról szarkafészeket akart levenni, miközben egy gyenge ágra hágott, mely letörtt alatta és a földre esett. Súlyos sérüléseivel a kórházba szállították, hol most ápolják.

— **Eltűnt gyermekek.** *Gajdi Rozália* nevű makói asszony ma

jelentette a rendőrkapitányi hivatalnál, hogy Ács István lelene, ki hozzá gondozásba volt kiadva, pár nappal ezelőtt eltűnt hazulról és azóta nyoma vesztett. *Wertzberger Ignác* is hasonló okból jelent meg, 10 éves Izidor nevű fia tűnt el nyomtalanul. A rendőrség elrendelte az eltűnt gyermekek körözését.

— **A tiszta arcbor fiatalágát** megőrizhetjük hatvan éves korig, ha azt gondozzuk, ápoljuk olyan dologgal, mely semmi körülmények között, az arcborra nem ártalmas, mely tisztán ápol és a levegő kóhatásaitól óv. Ilyen a Lukács féle „Flóra tejcrém” és folyékony „Narancs virág krém”. Mindkettő 50—50 fillér (25—15 krajcár.) Kapható a főtérhez közelfekvő, az aradi utcai „Megváltó” gyógyszerárban.

Az italozás vége.

Öngyilkos gazdálkodo.

A „M. F. U.” telefon jelentése.
Makó, jun. 13.

Korunk legnagyobb ellensége: az alkohol ma ismét áldozatot követelt Makón. Egy testileg élet-erős, néhány évvel ezelőtt még jó módban élő földmives dobta el magát az életet. Így parancsolta ezt neki az alkohol mértéktelen élvezetétől megrongcsolt idegrendszer. De ezt parancsolta neki a nyomor is, melybe nem más sodorta, mint az alkohol mértéktelen élvezete.

A szomorú eset története a következő:

Joó Antal 40 éves gazdálkodo szülei után is örökölt egy kis vagyont és mikor megnősült, feleségével is kapott egy fertály földet. Kis birtokukon szorgalmasan gazdálkodtak és munkájuknak meg volt az eredménye. Vagyonuk habár lassan is, de gyarapodott.

Nem sokáig tartott a boldog állapot. A férfi italozásnak adta magát. Rohamosan haladt le azon a lejtőn, mely az emberiség romlását, pusztulását idézte elő.

Utóbbi időben már nem lehetett a kezébe pénzt adni, mert elitta. Gyakran megtörtént, hogy munkásait sem tudta kifizetni. Az alkohol mértéktelen élvezete annyira tönkretette idegrendszerét, hogy néhány héttel ezelőtt őrgyón gési rohamok vettek erőt rajta.

A szerencsétlen embernek vasárnap este széna kaszálo embe-reit kellett volna kifizetni. Mivel azonban pénze nem volt, mára rendelte oda a munkásokat.

Joó Antal még tegnap eltávo-zott Aradi utcai lakásából, néhány forinttal a zsebében. Az egész éjjelt italozással töltötte. Reggel felé vetődött haza. Nagyon ittasan.

Még ki sem aludta mórát, mikor jöttek munkásai a pénzért. Ezt ő természetesen megitta. Elküldte hát feleségét a szomszédba kölcsönért.

Mig felesége oda járt, a rongcsolt idegzetű férj a szoba gerendájára felakasztotta magát. Mikor észrevették, hasztalan vágta le *Apjok* János, a szerencsétlen embert, már halott volt.

A helyszínen nyomban megjelentek a hatóság, *Csala* Károly rendőralkapitány és *Paku* Imre dr. városi főorvos, ki nem konstatahatott egyebet, mint a beállott halált, melyet az alkohol mértéktelen élvezete okozott.

ELADÓ

Egy 8 méter hosszú, jókarban levő, erős kötésű

h o m b á r k o t á r k a.

Értekezhetni a helyszínen
Ratkai János
tulajdonossal. Sirkéri-utca
F. Kiss Balázs né féle háznál.

Halottrabló

kapitány.

Nagykikinda szenzációja.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Nagykikinda jun. 14.

A budapesti rendőrség néhány nap óta szenzációs bűnügyben nyomozott és a nyomozás eredményeként tegnap *Nagykikindán letartóztatták a nagykikindai rendőrség alkapitányát Vlachovics Bélát, a halott rablás gyanúja alatt.*

A budapesti rendőrség, hogy rendőrrel van szó, erősen titkolja az ügyet és mindaddig semmit sem hozott belőle nyilvánosságra, de Nagyikindán a rendőrkapitány letartóztatása óriási szenzációt és izgalmat keltett, úgy hogy hire hamarosan Budapestre is elérkezett.

Néhány héttel ezelőtt Nagyikindán hirtelen meghalt a *Dungyverszky-család* egy dúsgazdag tagja, *Ivanovits István*. A hirtelen halál rendőri beavatkozást igényelt és *Ivanovits* lakására elment *Vlachovics* rendőrkapitány a rendőrorvossal és a szokásos segédlettel.

Megállapították, hogy a halált szívizélhűdés okozta és a törvényszéki boncolásig zár alá vették *Ivanovits* hagyatékát.

Amikor a halálukat már megállapították, kiderült, hogy egy táskában, melyben *negyven ezer korona értékű papír volt, eltűnt*. *Joanovics* ugyanis egy kézitáskában vitte magával ezt az összeget. Az értékpapírokat Szegeden akarta átírni a saját nevére, de Nagyikindán érte utol a halál.

Az özvegy ügyvédje utján azonnal *halottrablás* címen feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, miután azonban az volt a gyanúja, hogy az értékpapírokat csak azok közül vehette el valaki, akik a haláleset után a rendőrségi hivatalos eljárásban résztvettek. a feljelentést Budapesten tette meg, annál inkább, mert attól tartott, hogy az értékpapírokat Budapesten értékesítik.

A rendőrség megindította a nyomozást, mindenek előtt értesítette a budapesti összes pénzügyezteteket és zálogházakat az értékpapírokat ismertetve. Az eljárásnak megvolt az eredménye. A rendőrséget két helyről is értesítették, hogy az intézetnél nem közvetlenül, hanem egy intézeti szolgafelhasználásával *elakarták adni az értékpapírokat egy részét.*

Megindult most ezen az alapon a nyomozás, amely szenzációs felfedezésre vezetett. Az értékpapírokat *Vlachovics* János rendőrkapitány akarta Budapesten eladni. *Vlachovics* szerzett magának egy embert, akinek *Ivanovics* István a neve, csakugy mint az elhunyt, hogy ez a névre szóló értékpapírokat, mint saját tulajdonát, Budapesten értékesítse.

*Joanovics*nak ez volt az utasítása, hogy nagyon óvatos legyen és a nagy óvatosság eredménye volt, hogy a rendőrség azonnal nyomra jutott.

Schön detektív, miután itten már kétségtelenül megállapította *Vlachovics* alkapitány bűnösségét, szombaton elutazott Nagyikindára, ahol a nyomozás kiegészítése és befejezése után jelentést tett az ügyészségnek, amely elrendelte *Vlachovics* alkapitány *azonnali letartóztatását.*

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irta: egy volt 48-as honvédtüsér.

(21)

Isten keze.

Mikor az orvos belépett a beteghez, a beteg magából kikelve kiáltotta: pap kell nekem, pap! a ki a lelket gyógyítsa meg — nem doktor, ez már megtette a kötelességét.

És a kocsis belevágott a négyes közzé, a tajtékzó lovak, mint a szél, viharként rohantak a lelki atyáért, a ki megszokta adni a haldoklók utolsó vigaszát.

A doktor jónak látván belátni a dolog végét, gondolván magában, majd hazamegy ő a tisztelendővel s addig is a betegnél maradt.

Ime megérkezett a lelkész az Ur testével, hogy a megtört és bűnbánó ember a szentgyónás után, azt tiszta lélekkel magához vevén, könnyebbülten induljon abba az örök hazába, ahol Isten előtt még számolnia kell a földi tetteiért.

A fiatal, szép, intelligens arcú lelkész azzal a szívbéli jóságos arccal közeledett a beteghez, a milyen az Ur szolgájának ily magasztos kötelesség teljesítésében arczukon tükröződni szokott.

Néhány vigasztaló szó után a szobából mindenki távozott és megkezdődött a szt.-gyónás.

Hogy mit gyónt a beteg? azt semmi féle „elbeszélésben” leírni nem szokás. Ez örök titka a gyóntató papnak.

De hogy a lelkiatyával mi történt a beteg szobájában, azt egész részleteiben megtudtuk és elmondhatjuk.

A többi szánandó vétkei közt bizonytal meggyónta azt a vétkét is, a mit papírra irt és a szekrényébe elrejtett.

Most képzeljük magunknak a következőket: — Ott áll a lelket vigasztaló Ur szolgája a beteg mellett. A betegnek lankadó emléke, egyre több — és elkövetett bűnt derít fel; végre elkezd mondani: „raboltam, gyilkoltam . . .” s meglehet, hogy a lelkiatya kiterjeszkedik ily főben járó vétek körülményeire is, hát-ha testvér, atya, vagy anya lett a bűn áldozata? és ha a vigasztaló működése közt az a lelkiatya annak a tudására jut, hogy a beteg, a kit ő most gyóntat, a kit ő Isten előtti megjelenésre elkészít, az — a ki az édes kedves atyját, az ő gyermekkorában kinezva megölte, kirabolta — az ő drága kedves atyját akkor, talán éppen abban az időben, midőn édes anyjával amakarácsony estéjén várták és imádkoztak érte — talán akkor, abban az órában kinezta és fosztotta meg övét az atyától az — akinek most ő a bűneit feloldozni hivatva van?!

Képzeljük csak ezt az esetet emberi elmével, hogy küzdhetett most egymással az érző ember és a lelkiatya?

(Folyt. köv.)

Nyilttér.*

NYILATKOZAT.

Férjem, *Gajdi Ferencz*, el-lenem a „Makói Hirlap” 1910 június 11-iki számában, nyilatkozatot tett közém, melyben kijelenti, hogy nekem hitelt vagy kölcsönt senki ne adjon, mert azokat nem fogja kifizetni. Ez a nyilatkozat az ő részéről nem egyéb, mint kicsinyes bosszantás és bosszút állni törekvés, mivel én nem szorultam senki hitelére, mert nekem van miből megélni, csak ő tudja adósságát és bajait intézni.

Makó 1910 június 13.

Lévai Julianna.

* E rovat alatti közleményért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Tisztelettel értesitem a nagy érdemű közönséget, hogy

Cúkrászatomban

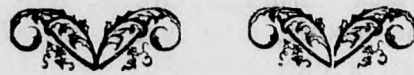
naponta friss sütemények, fapylaltok, parfiettek, különleges tortákat, pástétomokat, hideg előételeket, a legjobb ízlésben készíték.

Ozsonákra 1 koronás tortákat.

Időszakonként gyárilag készült cukor diszmn, piskóta és tea süteményeket. Viszont elárusítóknak árjegyzék szerint árkedvezményben kaphatók.

Szíves látogatást kérve,
tisztelettel:
Lélek István
cúkrász.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan szállítanak.

Értesítés!

Makó város és vidéke tisztelt közönségét van szerencsém értesíteni, hogy butorraktáromat felosztattam, mivel minden felől oly nagy megrendeléseim vannak asztalos épület munkákban, hogy az üzletem ez ágával nincs időm foglalkozni oleso jó szolid munkámra felhívom a tisztelt közönség nagybecsű figyelmét és kérem továbbra is szíves pártfogásukat.

Kiváló tisztelettel:
Lenkei Károly.

Eladom

Kigyó-utca 2785. szám alatti házamat. Értekezketni a tulajdonossal a fenti szám alatt.

Eladó föld.

Csanádpalotán 40 katasztrális hold föld örök áron

eladó
vagy haszonbérbe
kiadó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Lapkihordók

felvétetnek a

Makói Független

Ujság

kiadóhivatalában.

Bizalommal

vásárolhat különféle vasárukat u. m. gazdasági szerszámokat, Zsákokat, festék és fűszerárúkat az elismert szolid üzégnél

Kolossy Károly

Üstököshöz címzett vas- és fűszer kereskedésében Megyeház utca.

Lakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy műhelyemet tetemesen megnagyobbítva, Deák Ferenc-utca 34. szám alá Morgenstein Adolf ur házába helyestem át.

Készíték minden nagyságu tizedes és százados mérlegeket, a legdiszesebb kivitelű rácsozatot, sirkerítést, takaréktűzhelyeket, épület vasalásokat.

Eltoadok minden e szakmába vágó javításokat. Különösen felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét a saját készítményű mérlegeimre, melyek minden tekintetben jóval fölülmulnak minden más készítményt s melyeket raktáron készen tartok. Raktáron tartok továbbá a legjobb gyártmányu új kerékpárokat, melyeket kedvező fizetési feltételek mellett árusítok.

Tisztelettel:

Kasztner Ferenc

épület lakatos és mérleg-készítő.

Ha ŐSZÜL a haja

a Lukács-féle Hajregenerátort használja.

Tejjesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őszhajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát. Sem kezet, sem ruhát nem piszkít. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható egyedül

Lukács Ferenc

Megváltó gyógyszerárúháza Aradi-u.

Föld és ház eladás.

Csókáson, Dávid István és Joó Klári szomszédságában igen jó minőségű

2 fertály földem

a rajta levő tanya épülettel együtt szabadkézből

ELADÓ.

Eladó továbbá a KOSSUTH-utcában levő 30 szám alatti

HÁZAM

tehermentesen, szabadkézből. Tudkozódni lehet ugyanott a tulajdonossal

Kiss Péterné,

Buza Erzsébettel.

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

naponként 3-5000 példányban

jelenik meg.

Legalkalmasabb lap hirdetés közlésre.

Hirdetések szabott áron felvétetnek

a kiadóhivatalban: hajnal-útca 13.

Telefon szám 63.